

Navodila Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu v razmerah, ko je v Republiki Sloveniji razglašena epidemija zaradi virusa COVID-19

Delodajalec mora v skladu z zakonodajo s področja varnosti in zdravja pri delu zagotoviti varnost in zdravje delavcev pri delu. V ta namen mora izvajati ukrepe, potrebne za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev ter drugih oseb, ki so navzoče v delovnem procesu, vključno s preprečevanjem, odpravljanjem in obvladovanjem nevarnosti pri delu, obvezanjem in usposabljanjem delavcev, z ustrežno organiziranostjo in potrebnimi materialnimi sredstvi.

Potrebno je zagotoviti ukrepe, ki bodo zaščitili delavce pred okužbo. To je v interesu tako delavcev, kot tudi podjetja, saj bo prisotnost delavcev na delovnem mestu v veliki meri odvisna od zaupanja delavcev v to, da bo podjetje sposobno odpraviti njihove pomisleke in da jih je sposobno zaščititi pred tveganji, povezanimi z virusom. To velja zlasti za tiste delavce, ki so v kontaktu s strankami.

Delodajalec mora posebno skrb nameniti zagotovitvi varnosti in zdravja nosečih delavk, mladih in starejših delavcev ter delavcev z zmanjšano delovno zmoglostjo ter pri izbiri ukrepov opozoriti na posebna tveganja, katerim so ti delavci izpostavljeni pri delu, v skladu s posebnimi predpisi. Delodajalec mora opozoriti spreminjajoče se okoliščine ter izvajati take preventivne ukrepe in izbirati take delovne in proizvodne metode, ki bodo zagotavljale izboljševanje stanja in vizijo raven varnosti in zdravja pri delu, ter bodo vključene v vse aktivnosti delodajalca in na vseh organizacijskih ravneh.

V zvezi z zgoraj navedenim mora delodajalec zagotoviti varnost in zdravje delavcev v njegovem podjetju tudi v razmerah, ko je v Republiki Sloveniji razglašena epidemija zaradi virusa COVID-19.

Delodajalec mora pregledati delovna mesta, na katerih so delavci lahko izpostavljeni virusu in izvesti ukrepe za odpravo, ali če to ne gre, za zmanjšanje tveganj z:

- delom na daljavo;
- organizacijo dela (pravilom varnostne razdalje);
- opremo (zaslони ali razdalja od pultov);
- informacijami;
- obvezanjem in navodili za delo.

SPLOŠNA NAVODILA:

- delodajalci morajo v največji možni meri zagotoviti možnost dela na daljavo za svoje delavce,
- delodajalci morajo sprejeti interni varnostni protokol proti ziritvi virusa, predvsem je potrebno opozoriti medsebojno varnostno razdaljo najmanj 1,5 m med delavci. Varne delovne razmere je mogoče doseči z upoštevanjem delovnega procesa, razporeditvijo delavcev na delovnih mestih z upoštevanjem varnostne razdalje, organizacijo malice ter prihoda na delo in odhoda z dela na delovno mesto, da se omeji druženje delavcev, spremljanje in omogočanje spremljanja evidence prihodov in odhodov, ukinitvijo odmorov za kajenje in drugih oblik zbiranja delavcev v skupine.
- delodajalci morajo poskrbeti za razkuževanje delovnih mest ter zagotoviti, da so na voljo mila, razkužila, robci in vrečke za smeti,
- delodajalci naj zaprosijo izvajalce medicine dela, da v okviru svojih kompetenc posredujejo konkretna navodila za zagotavljanje delovnih razmer, ki bodo upoštevala vsa pravila preprečevanja okužbe z virusom na delu. Glede na oceno tveganja lahko izvajalci dela svetujejo tudi o prekinitvi delovnega procesa v primeru, če z reorganizacijo dela ni mogoče doseči varnih delovnih razmer.

SPECIFI NA NAVODILA:

1. Informacije

Delodajalci morajo zagotoviti obveznost svojih delavcev predvsem o naslednjih informacijah:

- obveznost ostati doma v primeru povzane telesne temperature (nad 37,5°) ali v primeru drugih simptomov in poklicati zdravnika,
- zavedanje delavcev, da ne morejo vstopiti oziroma ostati v podjetju in da morajo takoj sporočiti, če so prisotna tveganja (simptomi okužbe, povzicana telesna temperatura, prihodi iz ogroženih območij, ali stik z osebami, ki so pozitivne na COVID-19 v preteklih 14 dneh itd.),
- spoštovanje vseh dolžnosti organov in delodajalca pri vstopanju v podjetje (predvsem pri držanju predpisane razdalje, upoštevanje vsa pravila glede razkuževanja rok in se obnašati skladno s higienskimi predpisi)
- zaveza nemudoma informirati delodajalca o morebitni prisotnosti kakršnih koli simptomov okužbe med delovnim procesom, pri čemer se vzdržuje ustrezna oddaljenost od prisotnih sodelavcev.

2. Način vstopa zunanjih dobaviteljev

Delodajalec mora zagotoviti natančne postopke vstopa, tranzita in izstopa zunanjih dobaviteljev iz podjetja, s pomočjo vnaprejšnjih določenih poti in časovnih rokov, da bi zmanjšali možnosti stika zunanjih dobaviteljev z delavci v podjetju. Če je le mogoče, morajo vozniki prevoznih sredstev ostati na krovu transportnih vozil. To pomeni, da dostop do pisarn ni dovoljen iz nobenega razloga. Za potrebno pripravo nakladalno - razkladalnih aktivnosti mora prevoznik ostati na strogi varnostni razdalji. Za dobavitelje/prevoznike in/ali drugo zunanje osebje delodajalec določi oziroma namesti dodatne sanitarije, kamor imajo prepoved vstopa in uporabe ostali delavci iz njegovega podjetja. Delodajalec mora zagotoviti ustrezno dnevno čiščenje iz ene navedenih prostorov. Delodajalec mora zagotoviti, da se dostop drugih oseb v podjetje čim bolj omeji. Če je dejavnost podjetja transport, mora delodajalec zagotoviti varnost in zdravje delavcev na vseh posameznih delih poti. Delodajalec mora zagotoviti dovolj čistilnih sredstev in razkužila na vidnem mestu na dosegu rok, da si zaposleni lahko redno čistijo roke. Delodajalec naj zagotovi več prostora med nakladalnimi mesti, da se izogne prenatrpanosti (po možnosti z oznakami na tleh ali namestitvijo fizičnih ovir), rotira naj se delovne skupine po vsakem čiščenju skupnih prostorov. Nakladanje in razkladanje tovornjakov naj izvaja ena oseba, pri čemer je treba zagotoviti mehanske pripomočke. Ta pripomočila morajo upoštevanje tudi prisotni delavci iz zunanjih podjetij.

3. Čiščenje in razkuževanje v podjetju

Delodajalec mora zagotoviti vsakodnevno in redno čiščenje delovnih mest in prostorov, do katerih imajo dostop delavci. Delodajalec mora biti posebej pozoren na predmete, ki so v skupni uporabi (npr. stikala itd.) V primeru so bile v prostorih podjetja prisotne osebe pozitivne na COVID-19, mora delodajalec zagotoviti, da se prostori očistijo in razkužijo ter prezračijo. Ob koncu delovne izmene mora delodajalec zagotoviti čiščenje in občasno razkuževanje tipkovnic, zaslonov na dotik, računalniških mišk z ustreznimi čistili, tako v pisarnah kot tudi drugje. Čiščenje in tal naj se izvaja v obliki mokrega pranja in razkuževanja.

4. Individualni higienski varnostni ukrepi

Delodajalec mora zagotoviti, da vsi prisotni v podjetju upoštevanje vsa higienska navodila, predvsem v zvezi s higieno rok. Delodajalec mora zagotoviti ustrezna sredstva (milno, razkužilo) na vidnem mestu za čiščenje in dezinfekcijo rok in opozarjati ter pozivati k pogostemu čiščenju rok z ustreznim čistilom, ki ga svetuje izvajalec medicine dela. Delodajalec mora zagotoviti razkuževanje delovnih površin po končanem izmenjenju.

5. Osebna varovalna oprema

Delodajalec mora v primeru, da delovni proces zahteva delo na medosebni razdalji manj kot 1,5 m in druge organizacijske rešitve niso mogoče, zagotoviti uporabo zaščitnih mask in druge osebne varovalne opreme (rokavice, očala, kombinezon, sluzalke, zaščitne obleke, itd ...), ki jo kot ustrezno opredeli izvajalec medicine dela. Delodajalec mora zagotoviti razkužila.

6. Uporaba skupnih prostorov (jedilnica, garderoba, kadičnice, avtomati za prigrizek in pijačo)

Delodajalec mora zagotoviti, da je dostop do skupnih prostorov, vključno z menzami, kadičnicami in garderobami, pogojen z zagotavljanjem stalnega prezračevanja prostorov in skrajšanem časom zadrževanja znotraj teh prostorov ter s spoštovanjem varnostne razdalje med ljudmi v omenjenih prostorih. Delodajalec mora poiskati možne rešitve za zmanjševanje stikov med zaposlenimi na

kritični točkah, kot so zgoraj omenjeni prostori. To lahko doseže z npr. drsenimi delovnimi prostori v izogib gnebi na vseh vhodih v podjetje, z več terminov za malico ali podaljšanje časa za malico, malicanje v pisarnah v izogib gnebi v jedilnicah, prerazporeditev stolov v jedilnicah itd.

Delodajalec mora zagotoviti redno razkuževanje prostorov in garderob, da bi delavcem omogočil, da odločijo delovna oblačila, in jim zagotoviti ustrezne sanitarne pogoje. Delodajalec mora zagotoviti redno razkuževanje jedilnic, tipkovnic za pijačo in na avtomatih za prigrizke in pijačo itd.

7. Organizacija dela (delovne izmene, delo na daljavo)

Delodajalec mora:

- delodajalci morajo v največji možni meri omogočiti možnost dela na daljavo za svoje delavce,
  - delo organizirati tako, da se čim bolj zmanjšajo stiki med delavci med izvajanjem delovnih aktivnosti.
- Izvajalci medicine dela naj bodo delavcem in delodajalcem na razpolago za komunikacijo o tveganjih in delodajalcem v pomoč pri morebitnih premeznjih na bolj ali manj tvegana delovna mesta. Delodajalec naj s pomočjo izvajalca medicine dela opredeli skupine delavcev z visokim tveganjem za okužbo s COVID-2.

8. Vstop in izstop zaposlenih

Delodajalec mora spodbujati gibljivost vstopa/izstopa, da se čim bolj izogne stikom v skupnih prostorih (vhodi, garderobe, menza), in se je le mogoče zagotoviti različna vrata za vhod in izhod iz prostorov.

9. Notranje gibanje, srečanja, sestanki in usposabljanja

Delodajalec mora zagotoviti, da je gibanje znotraj podjetja omejeno na nujen minimum in v skladu z navodili podjetja. Pri tem se je potrebno v največji meri izogibati tudi dvigali, kjer je to le mogoče. Prepovedani so sestanki, kjer so delavci osebno prisotni. Sestanke naj se vodijo preko videokonferenc, kadarkoli je to mogoče. Če ni mogoče imeti sestanka na daljavo oziroma po spletu, mora delodajalec zagotoviti nujno razdaljo med delavci in naknadno razkužitev prostorov.

10. Ravnanje z osebo, ki kaže znake bolezni

Delodajalec mora zagotoviti, da se v primeru, da delavec dobi vročino in simptome okužbe dihal, kot je kašelj, tega delavca izolira v skladu z dolžnostmi zdravstvenih organov. Vsakega delavca, ki se slabo počuti, je potrebno poslati domov. Delodajalec da navodilo delavcu naj pokliče svojega osebnega zdravnika. Glede nadaljnjih postopkov razkuževanja delovnih prostorov in nadaljnjega svetovanja kako ukrepati z delavci, ki so bili v stiku z domnevno obolelim delavcem se delodajalec nemudoma poveže z izvajalcem medicine dela oziroma strokovnim delavcem za varnost pri delu.

Delodajalec mora nato zagotoviti sodelovanje vseh delavcev z zdravstvenimi organi pri opredelitvi kroga oseb "tesnih stikov" delavca, ki je bil pozitiven na test COVID-19.

11. Izvajanje in spremljanje navodil

Delodajalec mora zagotoviti, da se znotraj podjetja organizira skupina za spremljanje uresničitve ukrepov delodajalca, drugih navodil oziroma ravnanja. Skupino naj sestavljajo delodajalci in zaposleni. Gre za naloge delodajalcev, pri tem pa jim pomagajo in svetujejo izvajalci medicine dela in strokovni delavci za varnost pri delu. Delodajalci naj sledijo navodilom NIJZ in MZ, saj so natannejša in ažurnejša.